

როგორ შევადგინოთ გეოგრაფიული დავალებები თვალსაჩინოების გამოყენებით

მაია ბლიაძე

ყველა მასწავლებლისათვის კარგადაა ცნობილი, რომ სწავლის შინაარსზე არანაკლებ მნიშვნელოვანია - როგორ, რა ხერხებით, რის მეშვეობით შეგვიძლია შევასწავლოთ მოსწავლეს ეს შინაარსი, ანუ რა და რომელი მეთოდები, რა სახის რესურსები უნდა გამოვიყენოთ ამისათვის.

გეოგრაფიის სწავლებისას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს სხვადასხვა სახის თვალსაჩინოების გამოყენებას. მათ აქვთ, როგორც ვიზუალური, ასევე ინტელექტუალური დატვირთვა. ასეთი მასტიმულირებელი თვალსაჩინოებები იწვევს დადებით ემოციებს, რაც თავისთავად აისახება შედეგზე - იზრდება მოსწავლეთა აქტივობა გაკვეთილის პროცესში, რაც ხელს უწყობს სააზროვნო, საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევების გამომუშავებას. თვალსაჩინოება ხელს უწყობს შესასწავლ საკითხზე კონკრეტული წარმოდგენის შექმნას და უზრუნველყოფს მოსწავლეთა გონებაში მათ ცოცხლად და ღრმად ჩაბეჭვდას, საფუძვლიანად გააზრებას.

გთავაზობთ რამდენიმე დავალებას, რომლიც შედგენილია სხვადასხვა სახის თვალსაჩინოების, კერძოდ კი ფოტოებისა და რუკების გამოყენებით. მსგავსი დავალებების შედგენა სხვადასხვა თემასთან თუ საკითხთან მიმართებაში თითოეულ თქვენგანს შეუძლია.

თემა: მსოფლიო ოკეანე; დავალება: ფოტოების მიხედვით განსაზღვრეთ მსოფლიო ოკეანის ნაწილები (ყურე, სრუტე, კუნძული, ნახევარკუნძული, არქიპელაგი)

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

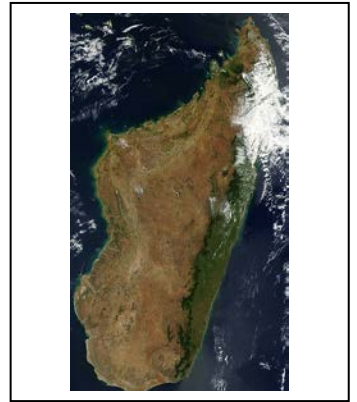
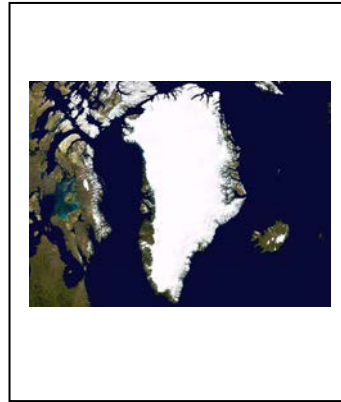
11

12

თემა: კუნძულები

დავალება №1: რუკის გამოყენებით დაადგინეთ, რომელი გეოგრაფიული ობიექტებია გამოსახული სურათებზე

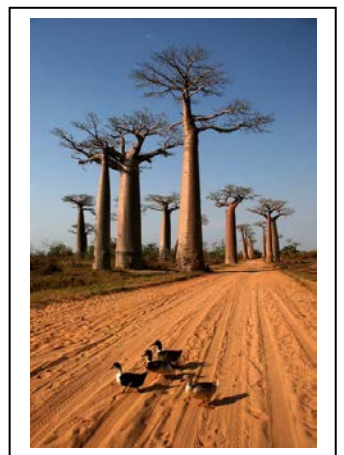
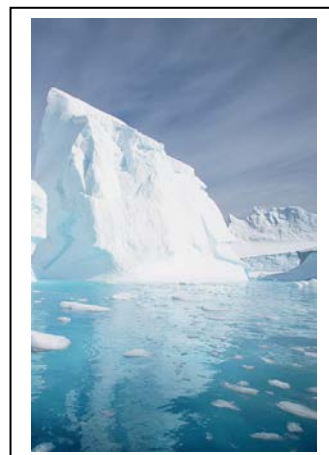
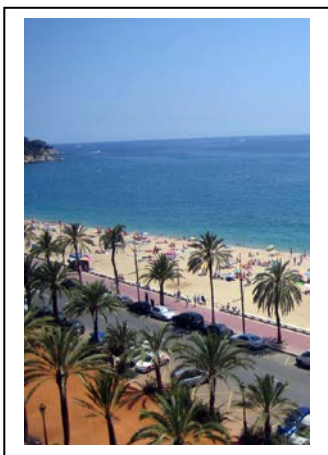
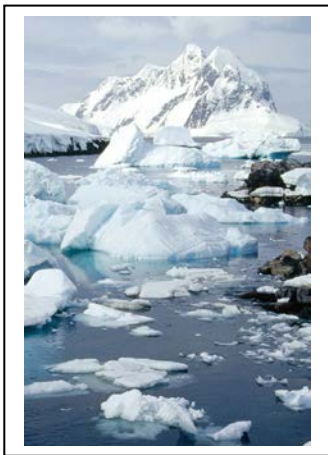
1

2

3

4

დავალება № 2: თითოეულ ფოტოსურათს მიუჩერეთ №1 დავალებაში მოცემული იმ გეოგრაფიული ობიექტის ნომერი, რომელსაც კონკრეტული ფოტო შეესაბამება.

თემა: აფრიკის ფიზიკურ-გეოგრაფიული რეკორდები

დავალება: რუკის გამოყენებით განსაზღვრეთ აფრიკის რეკორდები და შეავსეთ ცხრილი.

1. ყველაზე დიდი უდაბნო დედამიწაზე

2. აფრიკის უკიდურესი ჩრდილოეთი წერტილი

3. ყველაზე დიდი არხი

4. ყველაზე ღრმა ქვაბული

5. აფრიკის უკიდურესი აღმოსავლეთი წერტილი

6. ყველაზე დიდი ნახევარკუნძული

7. ყველაზე დიდი ტბა

8. ყველაზე მაღალი მწვერვალი

9. ყველაზე დიდი კუნძული

10. ყველაზე სამხრეთით მდებარე მთები

11. აფრიკის უკიდურესი სამხრეთი წერტილი

12. აფრიკის ყველაზე დიდი ყურე

13. აფრიკის ყველაზე მარილიანი ტბა

14. აფრიკის უკიდურესი დასავლეთი წერტილი

15. ყველაზე ჩრდილოეთით მდებარე მთები

I.	2.	3.	4.	5.
6.	7.	8.	9.	10.
11.	12.	13.	14.	15.

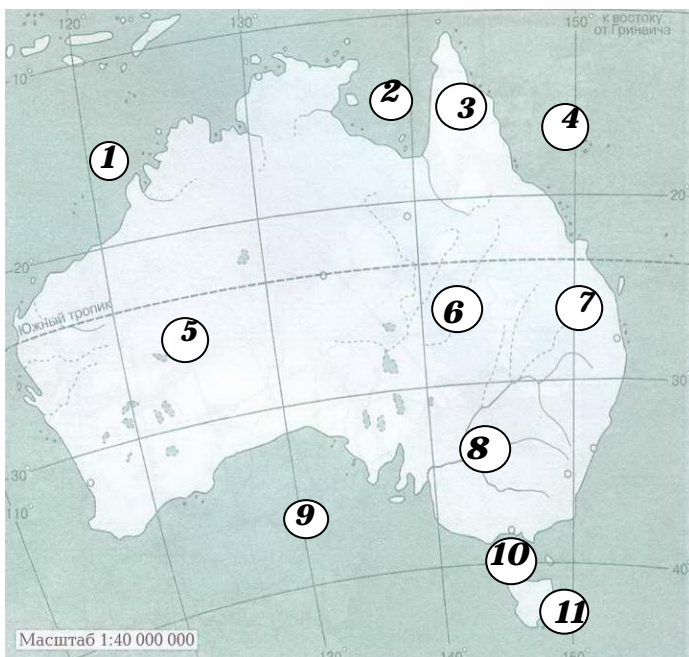
დავალება №1: ჩასვით გამოტოვებული სიტყვები

ავსტრალიის კონტინენტი ეკვატორიდან _____ მდებარეობს. მას თითქმის შუაზე კვეთს _____ ტროპიკი. . სამხრეთიდან კონტინენტს ესაზღვრება _____ ყურე, ხოლო ჩრდილოეთიდან _____ ყურე . ავსტრალიის სამხრეთით მდებარეობს კუნძული _____ . კონტინენტის აღმოსავლეთით გადაჭიმულია _____ მთიანი სისტემა, რომლის უმაღლესი მწვერვალია მთა _____ .

ავსტრალიის ყველაზე წყალუხვი მდინარეა _____ , ხოლო ყველაზე გრძელი _____ . ავსტრალიისთვის დამახასიათებელია შრობადი მდინარეები , რომელთაც _____ უწოდებენ . ტბების უმრავლესობა მარილიანი და შრობადია. მათ შორის უდიდესია ტბა _____ . კონტინენტზე ერთადერთი სახელმწიფო მდებარეობს _____ . რომლის დედაქალაქია _____ . ავსტრალიის ადგილობრივ მოსახლეობას _____ ჰქვია .

დავალება №2

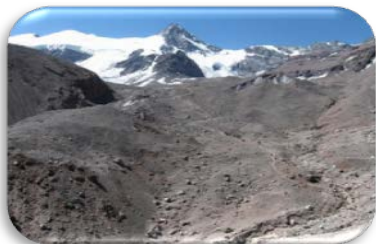
დაადგინეთ ავსტრალიის რუკაზე აღნიშნული გეოგრაფიული ობიექტების სახელწოდებები.

1. ----- ზღვა
2. ----- ყურე
3. ----- ნ/კ
4. ----- ზღვა
5. ----- უდაბნო
6. ----- დაბლობი
7. ----- ქედი
8. მდინარე -----
9. ----- ყურე
10. ----- სრუტე
11. კუნძული -----

თემა: სამხრეთ ამერიკის რელიეფი.

დავალება: რუკის (ატლასის), სახელმძღვანელოსა და დამატებითი მასალების გამოყენებით მოცემული გეგმის მიხედვით აღწერეთ ანდების მთები

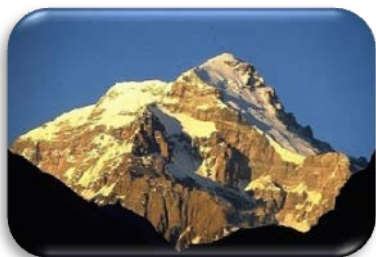
გეოგრაფიული მდებარეობა და წარმოშობა: კონტინენტის რომელ ნაწილში მდებარეობს ანდების მთები და როგორი წარმოშობისაა ისინი?

მთების მიმართულება და განფენილობა: რომელი მიმართულებითაა გადაჭიმული ანდები? გამოთვალეთ ანდების განფენილობა კმ-ში.

ვულკანიზმი ანდებში: რატომ გვხვდება ანდების მთებში ბევრი ვულკანი? ჩამოთვალეთ მოქმედი და ჩამქრალი ვულკანები. რომელია ანდების უმაღლესი მწვერვალი და რას უდრის მისი აბსოლუტური სიმაღლე?

სასარგებლო წიაღისეული: რომელი სასარგებლო წიაღისეული მოიპოვება ანდებში? ახსენით მათი განლაგების კანონზომიერებები.

ანდების კლიმატი: ჩრდილოეთიდან სამხრეთის მიმართულებით რომელ კლიმატურ სარტყლებში მდებარეობს ანდები? რომელი კლიმატური კანონზომიერება შეინიშნება ანდებში?_ რომელი უდაბნო მდებარეობს მთებში და რითია ის ცნობილი?

ქვეყნები: რომელი ქვეყნების ტერიტორიაზე ვრცელდება ანდები და რომელი ქალაქები მდებარეობს ამ მთებში?
